

bijenteelt

Maandschrift voor de Bijenteelt

Verschijnt maandelijks - Jaargang 75 - No. 2 februari 1973

OPENINGSTIJDEN OP ZATERDAG

Met ingang van het verschijnen van dit nummer, kunt U voortaan ook 's zaterdags terecht, in Uw Bijenhuis.

De openingstijden zijn van 9—12 en van 13.00—17.00 uur.

Gedurende die tijden is **alleen** de winkel geopend.

Als U voor meer dan f 100,— denkt te kopen, is het verstandig deze bestelling enige dagen van te voren op te geven.

Uw bestelling staat dan ingepakt voor U gereed.

Honingprijzen

De honingprijzen over de gehele wereld stijgen regelmatig.

De inkoopprijzen worden derhalve aangepast aan de wereldprijs.

Voor koolzaadhoning geldt nu een inkoopprijs van f 3,35 per kilo.

Alle andere voorjaars- en zomerhoningsoorten worden ingekocht, al naar gelang van soort en kwaliteit voor f 3,35 tot f 3,75 per kilo.

Al deze prijzen gelden alleen voor gezeefde honing.

De minimum aan te bieden hoeveelheid is 25 kg.

De levering dient franco Wageningen te geschieden.

Wilt U de honing zelf brengen?

Iedere donderdag kunt U terecht.

Ruwe Raat

De kwaliteit der aangeboden ruwe raat loopt zeer ver uiteen.

Om iedereen het zijne te geven is de prijs voor ruwe raat derhalve geworden: Al naar gelang der kwaliteit vanaf f 1,50, - f 2,— per kilo.

Om de vrachtkosten te drukken is het wellicht verstandig Uw honing en ruwe raat gezamenlijk per afdeling te verzenden.

BIJENHUIS-WAGENINGEN

GRINTWEG 273

Algemene Bank Nederland-Wageningen.
rekening nr. 53.90.42.900.

Giro 823276.
Telefoon 08370 - 12.863

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT. Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen. Redacteur: G. v. d. Weert, Commissie van Redactie: W. Assink en H. G. Maagendans. De niet van redaktiewege geplaatste artikelen vertolken de mening van inzenders en geven niet altijd het inzicht van de redactie of het hoofdbestuur weer.

Alle stukken aan het Bijenhuis te Wageningen, ook opgaven en betaling van advertenties en speurbijltjes. Giro 84 68 01.

BIJ ONZE OMSLAGFOTO

Nogmaals een foto van een van de geestige tekeningen, die in levendige kleuren zijn aangebracht op de wand van de bijenhal op de Flevohof. Vergeet niet, mogelijk in afdelingsverband, een bezoek aan deze unieke, zomer en winter geopende landbouwmanifestatie in uw programma op te nemen en daartoe ook uw niet imkerende kennissen op te wekken. Daar zit voor ons een enorm stuk propaganda in.

Ons klankbord

De redactie ontving onderstaande reactie op „Het Klankbord” in het decembernummer. Wij zijn de schrijver daarvoor bijzonder erkentelijk, temeer omdat hij de eerste is die rechtstreeks op een klankbordartikel heeft gereageerd. De redactie hoopt dat nog vele leden dit goede voorbeeld zullen volgen. De rubriek is, getuige de naam, als regel bedoeld om een reactie van de leden uit te lokken, waardoor niet alleen het contact wordt verstevigd, maar ook beter bekend wordt hoe leden en afd. besturen over verschillende vraagstukken denken. Al zal dan niet iedereen het met het uiteindelijke resultaat eens zijn, het is belangrijk dat men dan ten minste van het hoe en waarom op de hoogte is.

Daarom is het ook van belang dat men „Fris van de lever” zegt hoe men er over denkt, maar dan ook een openhartig antwoord accepteert. Uiteraard zal een behandeling in deze rubriek niet steeds mogelijk zijn. In dat geval kan de schrijver rechtstreeks beantwoording verwachten.

De brief van ons geachte lid luidt als volgt:

Bij deze wil ik gaarne mijn mening geven over het geschrevene in „Ons Klankbord” omtrent de verkoop van nederlandse honing. Dat er dit jaar geen of weinig inlandse honing te koop is, ligt dus uiteraard aan de over 't geheel vrij slechte honingoogst. Dat nu het Bestuur vindt dat de prijs van de inlandse honing eens wat omhoog moet is naar aanleiding van het voorgaande eigenlijk normaal. Waar echter gesproken wordt van verkoop door de imker aan zijn klanten, vind ik het vreemd als er wordt gesproken dat dit soms tegen afbraakprijzen geschiedt.

M.i. is de prijs die de afd. Handel in vroegere jaren steeds voor de honing heeft betaald, voor een groot deel hier mede de oorzaak van. Immers men kon wel een hoge prijs vragen van zijn klanten, maar als men daardoor de honing niet kwijt kon, bleef men met een deel zitten, welk deel dan kon worden afgezet aan afd. Handel voor vaak ook niet meer dan f 1,30 tot f 1,40 per kg. waardoor men financieel vaak ook al weer onvoordelig uitkwam, met als tweede na-

deel, dat men een geringer aantal honingverbruikers bereikte.

Nu is het zeer moeilijk dacht ik, om precies te zeggen wat wel en wat geen afbraakprijs is en ik vraag me tevens af, of de prijs van $\pm$ f 1,40 door de afd. Handel in het verleden betaald ook al zo ongeveer een afbraakprijs is en was. Naar aanleiding van het voorgaande wil ik uitdrukkelijk stellen dat dit de mening is van een imker, die vrij veel honingklanten heeft van het noordgroninger platteland, waar de bereidheid tot het betalen van een hoge prijs voor een potje honing in veel geringer mate aanwezig is dan in de meer stedelijke streken van ons land.

Ten slotte vraag ik me nog af, of het feit dat er, zoals in uw artikel geschreven, veel honing uit de productiegebieden rechtstreeks over de grens gaat, ook geen gevolg is van de prijs die tot nu toe steeds door afd. Handel is betaald.”

Wij zouden, de brief op de voet volgende, naar aanleiding hiervan het volgende willen opmerken:

Schrijver stelt terecht dat de in doorsnee slechte honingoogst van het afgelopen seizoen een optrekken van de honingprijs wettigt. Maar dat is niet de enige reden. Met de algemene prijsstijging van alle goederen dient de honingprijs gelijke tred te houden. Hij bevreemdt zich er verder over dat de verkoop van honing soms — en dat is voorzichtig uitgedrukt, beter kan worden gezegd maar al te vaak — tegen afbraakprijzen geschiedt. Hij zoekt de oorzaak in de prijs die afd. Handel in het verleden voor de honing betaalde. Nu hangt de inkoopprijs van afd. Handel ten nauwste samen met de verkoopprijs die afd. Handel met incalculatie van de verwerkingskosten en winst kan bedingen. Hier heeft eenvoudig een wisselwerking plaats, een kringloop die wij gezamenlijk zullen moeten doorbreken.

Als er imkers zijn — en die zijn er niet alleen hier maar ook in de ons omringende landen — die de honing te goedkoop van de hand doen — kan ons Bijenhuis geen behoorlijke prijs bedingen. Immers de consument kan dan veel goedkoper rechtstreeks bij de imker terecht m.a.w.

de imker maakt zijn eigen handelsinstelling kapot. Vooral in jaren met een goede oogst zijn er imkers, die bang zijn dat ze met hun honing blijven zitten. Zij willen zo gauw mogelijk geld zien en doen hun product tegen elke prijs van de hand in plaats van dit te bewaren voor jaren met een magere opbrengst.

Het doet ons deugd dat schr. spreekt over de prijs die afd. Handel in het verleden voor de honing betaalde. Deze prijs wordt n.l. drastisch opgetrokken en u kunt hieromtrent nadere publicaties tegemoet zien. Het zal u echter duidelijk zijn dat er altijd een belangrijke marge zal zijn tussen de inkoops- en verkoopspreis van afd. Handel en dus ook tussen de inkoopspreis van Handel en de verkoopspreis van de imker bij rechtstreekse verkoop van deze aan zijn klantenkring, door de kosten die gemaakt moeten worden voordat het in massa ingekochte product gebotteld en geëtiketteerd de deur uitgaat.

Als schr. stelt dat men wel een hogere prijs kan bedingen, maar dan met een deel blijft zitten wat dan aan afd. Handel voor een in het verleden te lage prijs kan worden afgezet, houdt dat tevens in dat de kwaliteitshoning rechtstreeks naar de consument gaat en het Bijenhuis de ondankbare taak krijgt toebedeeld het voor de consument minder aantrekkelijke deel te slijten wat o.a. blijkt uit het feit dat vrijwel alle moerasandijviehoning aan het Bijenhuis werd toegespeeld, maar honing uit de boomgaard en van de linde vrijwel nooit werd aangeboden. Afd. Handel moet dan maar voor de minder geliefde soorten een afzet zien te vin-

den. Op een dergelijke basis kan natuurlijk nooit een behoorlijke zaak worden opgebouwd.

Voor wat de vraag betreft wat als een afbraakprijs moet worden beschouwd, heeft elke imker een goed richtsnoer aan de prijzen die op de honingmarkten worden betaald en die regelmatig bij de marktverslagen in ons blad worden gepubliceerd, wat een van de nuttige kanten van deze verslagen is. Schr. betreft hierin de inkoopspreizen van afd. Handel, maar dat gaat natuurlijk niet op; men kan geen groothandelsinkoopspreiz vergelijken met de verkoopspreis aan de consument.

Dat er honing rechtstreeks over de Oostgrens gaat is zeker een gevolg van het feit, dat er een hogere prijs wordt geboden. Op de achtergronden van dit verschijnsel kunnen wij in deze rubriek niet ingaan. Wij zullen echter ook wat dit betreft moeten trachten de concurrentie het hoofd te bieden. Het kan allemaal, maar niet zonder de loyale medewerking van onze leden.

Voorts blijven wij van mening dat een rechtgeaard imker zijn maandblad dient te bewaren en in te binden, maar de voor het vorige jaar getroffen regeling kon niet worden gecontinueerd. Wij hebben de keuze tussen inbinden in hardkartonnenkaf met goudopdruk tegen een prijs van f 9,— per jaargang of het gebruik van mappen met een binnenbevestiging, waaromtrent wij nog bezig zijn ons te oriënteren en waaromtrent nadere mededelingen volgen. Zij die de voorkeur geven aan het normale bindwerk kunnen de jaargang 1972 opsturen naar het Bijenhuis.

BEGINNERSRUBRIEK

Het actieve bijenseizoen voor de imker komt met rasse schreden nader. Daarom willen wij in dit en het volgende nummer de minder ervaren imker enkele aanwijzingen geven hoe hij zijn bijen kan benaderen zonder het volk meer te storen dan onvermijdelijk is en daarbij de natuurlijke reactie, van de bijen op ongewenste storingen — het gebruik van de angel — zoveel mogelijk ontgaan.

Al zijn steken meestal een gevolg van een onhandigheid van de imker, een bijenhouder ontkomt er niet aan en dat wetende neemt hij dat als onverbreeklijk verbonden aan de genoegens

van het imkeren. Het heeft echter helemaal geen zin de stoere knaap uit te hangen. Ook hier geldt voorkomen is beter dan genezen.

Wat dat betreft kan de beginner ook veel leren van het gadeslaan van de wijze waarop een ervaren bijenhouder met zijn bijen omgaat. Het is in deze rubriek eerder betoogd en het heeft ook meermalen de spotlust opgewekt van degenen die daar niet aan willen, maar het is een feit dat lichte en gladde kleding steken voorkomt. Uw rubriekschrijver draagt altijd een wit katoenen overall. Daarin zitten bovendien voldoende zakken om wat materiaal, moerhuisjes,

krijtje, lucifers, gekleurde punaises enz. en een notitieboekje op te bergen. Donkere, wollige of harige kleding, vooral als eenmaal een bij met de klauwtjes van de pootjes daaraan vast heeft gezeten, geven aanleiding tot narigheid.

Een steek in de enkel is zelfs voor doorgewinterde imkers nog vervelend. Vooral bij volken in vrije opstelling en zeker als ze op de grond staan in plaats van op een stellinkje ter hoogte van 40 cm. komt dat nog wel eens voor. Er vallen wat bijen op de grond en die hebben dan gewoonlijk de neiging tegen het eerste het beste rechtopstaande geval wat zij tegen komen op te lopen.

Dikwijls is dat de voet van de imker. Ergens tussen de rand van de schoen en onderkant van de broekspijp is het dan meestal „Ping zei de kassa" Het kan als regel worden voorkomen door de broekspijpen in de sokken te stoppen, maar als het eigengebreide of geitsharen sokken zijn is het dikwijls meer een uitnodiging dan een voorkomen van steken. Halfhoge rubberlaarzen en daar de pijpen van de overalls in geven zonder hinderlijk te zijn een afdoende bescherming. Bij kasten die op de grond of alleen maar op een paar balkjes staan — wat overigens afgeraden moet worden — lopen de enkels natuurlijk nog meer gevaar, daar deze zich dan ongeveer in de aanvliegbaan van de bijen bevinden.

Op het gebruik van handschoenen komen we straks nog wel even terug, maar wij zijn absoluut voorstander van het dragen van een bijenkap of sluier onder alle omstandigheden. Een steek in het gezicht is, vooral zolang er nog niet enige immuniteit tegen bijengif is verworven, bijzonder onaangenaam. Menige bijenhouder in spé werd daardoor meteen en voorgoed imker-af. De beginner maakt het bovendien buitengewoon onrustig als er steeds maar een bij om zijn hoofd zoemt. Bovendien zijn sommige mensen bijzonder gevoelig voor bijengif. Het is beter de immuniteit geleidelijk aan te verwerven via een enkele steek in hand of arm.

Neem dus als beginner geen risico en draag een kap totdat u voldoende ervaring en zelfvertrouwen hebt om het zonder te doen. Het is van belang een model te kiezen wat zo luchtig mogelijk is want vooral de altijd wat gespannen beginner kan het bij warm weer onder zo'n kap behoorlijk benauwd krijgen. Wat dat betreft heeft het Bijenhuis keuze genoeg. De vizieren van bijenkappen moeten zwart zijn. Dat is het minst irriterend voor het oog.

Over het algemeen neemt men aan dat geurtjes van haarverzorging en parfums aanleiding geven tot agressiviteit van de bijen. Of de bijen

er agressief van worden, dan wel dat de zoete geuren ze aantrekken, in beide gevallen is het resultaat hetzelfde, de imker krijgt bijen om en op zich en dat is precies het tegenovergestelde van wat de bedoeling is. Vermijdt dus geurtjes.

Ik geloof dat dit ook een van de redenen is dat buitenmensen, die het grootste deel van de dag in bos en veld doorbrengen, over het algemeen zo makkelijk met bijen kunnen omgaan.

Hun kleren zijn niet doortrokken van stadse en huisgeuren, maar brengen de frisse adem van de vrije natuur mee.

Nu we het toch over geuren hebben, de zurige lucht van het bijengif heeft beslist een alarmerende werking op de bijen, zodat er gewoonlijk na de eerste steek meerdere volgen. Daar zit ook mijn bezwaar — anders dan in uitzonderingsgevallen — tegen het gebruik van handschoenen. Deze geven de imker een gevoel van veiligheid waardoor hij bij het hanteren van ramen — alle goede voornemens ten spijt — al spoedig minder voorzichtig tewerk gaat.

Een bij die als gevolg hiervan letterlijk in de verdrukking komt, steekt, wordt achteloos met de schraapbeitel van de handschoen geveegd, waarbij de angel meestal blijft zitten. Als regel duurt het dan niet lang meer of er zit een behoorlijk aantal angels in het leer en met het volk is op eens niets meer aan te vangen.

De beginner weet het dan helemaal niet meer en we kunnen alleen maar hopen dat hij zo verstandig is de kast dicht te maken en te wachten tot het volk tot rust is gekomen.

Wat er in feite is gebeurd is dat de geur van het bijengif, ze als het ware onder de neus gewreven door des imkers handschoen getooid met een palissade van angels, het volk in alle staten van opwinding heeft gebracht. Behalve die gifgeuren raken de handschoenen vooral bij warm weer doortrokken van zweet en dat is een luchtje waar de bijen nu ook niet bepaald verukt van zijn. Een voordeel van handschoenen, vooral bij wat grotere stallen, is dat de handen niet onder de propolis komen te zitten, hoewel van de propolis aan elkaar plakkende handschoenvingers ook zo handig niet zijn. Zij kunnen bovendien een gevaar voor het overbrengen van nosporen in zich bergen. Er is dus alle reden om het zonder het gebruik van handschoenen te proberen. De eerste prik maant dan meteen tot grotere omzichtigheid aan.

wordt vervolgd

OFFICIELE MEDEDELINGEN

VERSLAG VAN DE HOOFDBESTUURSVERGADERING 22 DECEMBER 1972

Behoudens de Hr. J. Snoek, die door familieomstandigheden is verhinderd, zijn alle H.B. leden ter vergadering.

Uitvoering wordt gesproken over de bepalingen omtrent bijen in het nieuwe Burgerlijk Wetboek. Het eerste contact met de Commissie die het nieuwe B.W. voorbereidde ging gepaard met de toezending van een nota van onze juridische commissie, waarvan u de tekst kunt vinden op blz. 4 van het januarinumnummer van 1957. Naar aanleiding hiervan heeft het Ministerie zich opnieuw tot onze ver. gewend om nogmaals het oordeel te vernemen omtrent de in bovengenoemde nota aangehaalde artt. 13 en 17. De tekst van deze brief, voor zover voor u van belang, luidt als volgt:

„In het ontwerp voor boek 5 nieuw B.W. is een tweetal bepalingen over de eigendom van een bijenzwerm opgenomen: „Artikel 5.2.13. Een bijenzwerm die zich neerzet in een vreemde reeds bevolkte korf, wordt eigendom van de eigenaar van de korf”.

En artikel 5.2.17 lid 3:

De eigendom van een bijenzwerm, die op vreemde bodem komt, wordt behoudens het in artikel 13 bepaalde, eerst verloren, wanneer de eigenaar de zwerm niet binnen acht dagen nadat deze is uitgevlogen, als zijn eigendom heeft opgevorderd”.

Bij het voorbereiden van de memorie van antwoord, die spoedig zal worden ingediend, is de vraag gerezen of deze bepalingen, althans in deze vorm, gehandhaafd moeten worden.

Overwogen wordt nu artikel 5.2.13 te schrappen, daar dit een geval regelt dat, naar wij vernamen, zich in de praktijk niet voordoet. Met betrekking tot art. 5.2.17 lid 3 zouden wij graag van deskundige zijde vernemen of aan deze bepaling in al dan niet gewijzigde vorm behoefte bestaat”.

De juridische commissie, bij afwezigheid van onze voorzitter vertegenwoordigd door het H.B. lid Maagdans, antwoordde met weglating van bijkomstigheden, als volgt:

Aan een artikel: „Een bijenzwerm, die zich neerzet in een vreemde reeds bevolkte korf, wordt eigendom van de eigenaar van de korf” bestaat in het geheel geen behoefte. Dit komt in de praktijk niet voor. Wij kunnen de overweging dit artikel te schrappen dan ook slechts van harte toejuichen.

De materie van het eigendomsrecht op bijenzwermen is voor de bijenhouders van het grootste belang. Echter een regeling als voorgesteld in art. 5.2.17 lid 3 zal in de praktijk op onoverkomelijke bezwaren stuiten en tot nieuwe geschilpunten leiden. Een op vreemde bodem hangende zwerm wordt door een imker geschept. Deze imker kan de zwerm echter als zodanig

niet bewaren en zeker geen acht dagen. Hij zal deze zwerm in een bijenkast huisvesten, waarin dit nieuwe volk zich op normale wijze zal ontwikkelen. Op de zevende dag komt de eigenaar — hoe bewijst hij zijn eigendomsrecht? — opdagen en vordert zijn eigendom terug. Maar inmiddels is dat geen zwerm meer, maar een bijenvolk op raten, waarin de man die de zwerm schepte, alleen al aan bijenramen en raten naar de huidige waarde een bedrag van f 12,— à f 13,— heeft geïnvesteerd. Het is duidelijk dat alleen al daardoor de nodige conflictstof aanwezig is. Het is trouwens praktisch niet doenlijk vast te stellen wanneer de termijn van acht dagen is ingegaan. Immers de oorspronkelijke eigenaar heeft de zwerm niet zien afvliegen en juist deze ontsnapte zwermen zijn soms al dagen onderweg voor dat zij worden geschept.

Vanouds geldt de mening dat de vrij hangende bijenzwerm, die niet door de eigenaar is gevolgd, is „res nullius”. Hoewel dit niet met zoveel woorden in het huidige B.W. is vastgelegd, kan het min of meer worden afgeleid uit het huidige art. 575.

Het komt ons wenselijk voor vast te leggen dat: De bijenzwerm, die niet door de eigenaar wordt gevolgd of waarbij de eigenaar niet op enigerlei wijze van zijn eigendomsrecht heeft doen blijken is „res nullius”.

Dit is uitsluitend een codificatie van het bestaande gewoonterecht. Het is duidelijk dat alleen de eigenaar van het volk, waarvan de zwerm zich heeft afgescheiden, eigendomsrechten op de zwerm kan laten gelden, doch dat is ook nergens vastgelegd.

In de praktijk ontstaan nog wel eens moeilijkheden, wanneer de imker andermans grond moet betreden en hem, om welke reden dan ook, de toegang wordt geweigerd. Een bepaling die de imker de bevoegdheid geeft voor dat doel andermans grond te betreden, voorziet zeker in een behoefte. Uiteraard bestaat de mogelijkheid dat daarbij enige schade wordt toegebracht, die de imker zal hebben te vergoeden, wat eveneens zal moeten worden vastgelegd”.

De H.B.-leden die uiteraard ook vreemd tegenover deze materie staan, werden door de Hr. Maagdans, mede aan de hand van praktijkvoorbeelden uitvoerig ingelicht. De Hr. Ramakers zegt in dit verband dat in het zuiden geen zwermen zouden mogen worden geschept. De Hr. Maagdans zegt dat dit geen verbod is maar een advies van Ir. Mommsers, wat hij voor 100% ondersteunt met het oog op de mijtziektebestrijding. Dit advies heeft echter betrekking op zwermen van onbekende herkomst en dit houdt niet in dat men zijn eigen zwermen niet zou mogen scheppen.

Uitgebreid wordt gediscussieerd over een door Mr. F. B. Blaisse bij herhaling naar voren gebracht punt met betrekking tot het stemrecht van afdelingen die tot onder het minimum aantal leden zijn gezakt — daardoor het stemrecht hebben verloren — maar waarvan de leden een aantal volken beheren wat ver uitgaat boven dat van menig wel stemrecht hebbende afdeling.

Na uitgebreide re- en dupliek en nadat de voor- en nadelen aan alle kanten zijn bekeken besloot het H.B. tot een voorstel aan de A.V. luidende:

Correspondentschappen, waarvan uit de administratie blijkt dat zij in het voorafgaande kalenderjaar ten minste 2000 kg. gedenatureerde suiker hebben afgenomen kunnen ter algemene vergadering één stem uitbrengen.

Een eveneens door Mr. Blaisse naar voren gebracht verlangen van zijn groep om reductie op de suikerprijs als deze aan het Bijenhuis wordt afgehaald leidt tot een felle reactie van de Commissie Handel. Het resultaat zou dan zijn dat veraf wonenden ten gerieve van de zelf-afhalers een veel hogere vrachtprijs zouden moeten betalen, hetgeen strijdig is met het beginsel dat alle verenigingsleden gelijke rechten hebben. Het H.B. besluit dan ook de bestaande regeling onverkort te handhaven.

Een brief van het oud-H.B.-lid de Vries betreffende voorlichting aan imkers wordt met verzoek om advies in handen van de Rijksbijenteeltconsulent gesteld.

Een voorstel van afd. Groningen luidende:

De afd. Groningen stelt voor personen die zich na 1 juli van het lopende jaar als lid van onze vereniging aanmelden de helft van de contributie resp. quotum te laten betalen" wordt door het H.B. overgenomen met de aantekening dat voor degenen, die alle maandschriften van het lopende jaar wensen te ontvangen dan wel het hele quotum zal moeten worden afgedragen.

Daar de algemeen voorzitter aan de beurt van aftreden is wordt overeenkomstig het bepaalde in art. 8 der Statuten een voordracht opgemaakt luidende:

1. Mr L. R. J. Ridder van Rappard; 2. H. G. Maagdendans; 3. W. Assink.

Voor de Hr. J. J. Mulder, die zijn functie in het H.B. neerlegt moet in verschillende commissies een opvolger worden gekozen. De uitslag van de stemmingen is als volgt:

Voor de afd. Bijenteelt van het Lbs. wordt de Hr. J. Fluyt gekozen. Hij wordt tevens aangewezen als vertegenwoordiger van de Ver. in de Bedrijfsraad. Als zijn plaatsvervanger wordt de Hr. H. A. Habers aangewezen. Als lid van de Commissie Handel wordt de Hr. B. C. Dekker gekozen. De Hr. B. Th. Kinkelaar wordt in deze commissie herbenoemd.

Het H.B. neemt kennis van een brief van de secr. aan de gemeente Wageningen met verzoek om terug-gave van teveel betaalde legeskosten. Het gemeentelijk apparaat heeft de bouwkosten veel hoger geraamd dan die in werkelijkheid hebben bedragen en over dat hogere bedrag legeskosten geheven.

De voorzitter brengt de mogelijkheid in discussie om zowel de jaarvergadering als de Imkersdag 1973 in het Bijenhuis te houden en wijst daarbij op het succes van de open dag. Men acht dit, indien tijdig daartoe wordt besloten, wel mogelijk maar het zal weer een zware extra-belasting voor de bezetting van het Bijenhuis zijn. Het opent wel de mogelijkheid de Nationale Honingtentoonstelling goed van de grond te krijgen.

Daartegenover zal het ontruimen, aankleden en weer inruimen van de centrale hal financiële offers vragen. In principe wordt besloten dat de secretaris een en ander zal voorbereiden zodat in de a.s. voorjaars-H.B. vergadering een besluit kan worden genomen.

De Nationale Honingtentoonstelling gaf aanleiding tot enkele nabeschouwingen. Er werd nog wat aan de interne organisatie gesleuteld en besloten werd dames aan te trekken voor het jureren van de onderdelen „gebak en experimentele vormgeving”.

Algemene Vergadering.

Datum 5 mei 1973. Plaats bij wijze van proef „Het Bijenhuis” te Wageningen.

Agenda :

1. Opening.
2. Notulen der voorgaande verg. (zie juni nr. 1972 blz. 96).
3. Beleid Hoofdbestuur.
4. Verkiezing voorzitter. (Voordracht H.B. 1. Mr L. R. J. Ridder van Rappard, 2. H. G. Maagdendans, 3. W. Assink).
5. Jaarstukken 1972 en Begroting 1974.
6. Quotum 1974 (voorstel: Ongewijzigd handhaven).
7. Rapport Commissie Nazien Boeken.
8. Aanwijzen Commissie Nazien Boeken 1973. (Voorstel H.B. afd. Bussum afd. Colmsgate reserve afd. Culemborg).
9. Wijziging H. R. Wijzigingsvoorstel afd. Groningen (van 1 juli af halve contributie) en van Kring Achterhoek (beperkt stemrecht voor correspondentschappen).
10. Imkersdag 1973.
11. Aanleg tuin en bouw bijenstal bij het Bijenhuis.
12. Financiële tegemoetkoming aan werknemers bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd en aan weduwen van werknemers bij voor-overlijden.
13. Rondvraag.
14. Sluiting.

Vernieuwen verenigingsvlag. De vlag die op de imkersdag 1949 door de Afd. Arnhem en Nijmegen gezamenlijk aan de Ver. is aangeboden, is versleten. De secr. wordt gemachtigd tot aanschaffing van een nieuwe vlag over te gaan.

Bij de rondvraag kwamen als voornaamste punten naar voren de te late suikerlevering aan Zeeland, wat veel narigheid heeft gegeven en waarvan men alleen maar kan constateren dat, wat ook de oorzaak geweest moge zijn, dit in de toekomst niet meer mag voorkomen.

De adressering van het maandblad geeft nog steeds aanleiding tot klachten. De ver. beschikt over een nieuwe adresseermachine maar tot nu toe heeft de tijd ontbroken om de zaak organisatorisch in overleg met de drukkerij uit te werken.

Het blijkt dat de conciërge, die in een ambtswoning woont, geen huurcontract heeft, hetgeen niet verantwoord is. Mr. Blaisse zal zich met het opstellen van een contract belasten. De aanleg van het terrein om het Bijenhuis en de daaraan verbonden kosten komen ter sprake. Er zal een plan worden gemaakt. Hiervoor zullen terzake kundige leden worden aangezocht. De voorzitter meent dat de kosten uit de opbrengst van de bouwsteenactie kunnen worden bestreden.

De voorzitter deelt een en ander mede over zijn ervaringen tijdens de besprekingen in de C.O.P.A. Werkgroep Honing te Brussel. Te uwer informatie volgt hier het verslag van de Hr. J. M. Oldenhof, secr. van de afd. Bijenteelt van het Lbs.

„Besluiten van de vergadering van de C.O.P.A.-werkgroep „Honing” gehouden op 21 november 1972 in Brussel.

Van nederlandse zijde zijn aanwezig de H.H. Mr L. R. J. Ridder van Rappard, O. P. Stulemeijer en J. M. Oldenhof.

1. Voor het eerst nemen vertegenwoordigers uit Engeland en Denemarken deel aan de besprekingen in de werkgroep.

In Engeland kent men in hoofdzaak kleine imkers met tussen de 10 en 20 bijenvolken, slechts enkele imkers hebben meer dan 40 volken. De honingproduk-

tie bedraagt 4.741 ton per jaar. In 1971 werd 19.870 ton honing geïmporteerd uit 35 verschillende landen. De deense imkersvereniging heeft 7.000 leden, die gezamenlijk ongeveer 100.000 bijenvolken hebben. De jaarproductie bedraagt 2.000 ton honing. De import bedroeg in 1971 1.100 ton.

Het secretariaat van de C.O.P.A. zal een **statistiek van de productie, import en export van honing in de negen E.E.G.-landen opstellen.**

2. Gebleken is dat de laatste twee jaren het benodigde contingent van 20.000 ton bijensuiker is overschreden, zodat moet worden aangenomen dat deze gedenateerde suiker voor andere doeleinden wordt gebruikt. De behoefte aan bijensuiker bedraagt in de vergrote E.E.G. maximaal 25.000 ton. In 1971 bedroeg de vraag naar gedenateerde suiker in de E.E.G. 33.000 ton. Aan de commissie zal worden gevraagd om een regeling, waarbij **meer zekerheid wordt verkregen dat de met een E.E.G.-premie gedenateerde suiker alleen door de imkers wordt gebruikt. De nationale organisaties** zullen de benodigde hoeveelheid bijensuiker vaststellen en bij de distributie worden ingeschakeld.

3. In 1973 zullen nieuwe GATT-onderhandelingen plaats vinden over de douane-tarieven. Daarbij zal ook het **huidige tarief van 27%** voor honing ter sprake komen. Na enige discussie, waarbij o.a. de belangen van de honingproducenten in de ontwikkelingslanden en het consumentenbelang ter sprake komen, wordt het voorstel om de E.E.G.-commissie te vragen het douane-tarief op het huidige peil te handhaven aangenomen.

4. Ten slotte bespreekt de werkcommissie in eerste instantie een voorstel tot invoering van **een heffing in alle E.E.G.-landen op honing**, zowel op de eigen productie als op de import. De opbrengst van de hef-

ping dient om het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de bijenteelt als ook de onpersoonlijke reclame voor honing te financieren.

Besloten is deze aangelegenheid eerst op nationaal niveau te bespreken. Gelijktijdig zullen de juridische aspecten nader worden bezien".

Ten slotte nam het H.B. afscheid van de H.H. Mr F. B. Blaisse en J. J. Mulder. De voorzitter uit zijn grote waardering voor de inbreng van de Hr. Mulder. Het H.B. heeft hij het niet altijd even makkelijk gemaakt, maar juist daardoor meegeholpen de ver. groot te maken. Spr. hoopt dat de Hr. Mulder de groei en bloei van het Bijenhuis nog lang zal mogen meemaken.

De Hr. Mulder, de voorzitter beantwoordende zegt dat hij na 18 jaar de tijd van gaan gekomen acht. Hij memoreert met voldoening dat het ledental weer vooruitgaat en dat hij nog graag de fusie zou hebben meegemaakt. We hebben thans een mooi gebouw maar of dit rendabel te maken is ziet spr. nog niet.

Spr. dankt de groep Friesland voor het in hem gestelde vertrouwen en eindigt met de wens dat het de vereniging goed zal gaan.

Het woord tot de Hr. Blaisse richtende zegt de voorzitter het jammer te vinden dat hij de gunst der kiezers heeft verspeeld. Ook spr. is geporteerd voor een waardige afsluiting van een moeizame vergadering. Het zit er echter niet aan. Vele plezierige herinneringen aan u zullen bij ons bewaard blijven.

Mr Blaisse brengt dank voor de prettige samenwerking. Een raderwerk loopt beter als er op zijn tijd olie invloeit. Onderlinge verhoudingen zijn zeer belangrijk en worden na een vergadering meestal geïntensiveerd. Spr. kent zijn opvolger als een plezierig mens en beveelt hem van harte aan.

Sluiting.

NIEUWE LEDEN PER 1-1-1973

Een goede start voor het nieuwe jaar!

Allen hartelijk welkom!

Afdeling:

Assen. A. de Boer, Nobellaan 357, Assen; F. G. H. Bruins, Witterzomer 12, Assen; H. Dilling, Tienmaatsweg 2, Grollo p. Rolde; A. B. de Vries, Brummelkamp 12, Gieten; B. Nijmeijer, Vredeveldseweg 26, Assen; H. A. A. van As, Rezzago 9, Vries; F. G. Brouwer, v. Veenspark 11, Smilde; Mevr. J. Wassing-Monteny, Smetanalaan 284, Assen; H. Bastiaannet, Hoornkampen 10, Rolde; A. Heiminge, Rijnskamp 14, Rolde; S. Tayke, Naweg 16, Eext p. Gieten.

Apeldoorn. Pastoor W. A. Donders, Prins Mauritsl. 9, Apeldoorn; H. Eskes, Valkenberglaan 59, Apeldoorn; E. Hulshof, Morellenlaan 14, Apeldoorn; G. M. Geerling, Ritbroekstraat 70, Apeldoorn; G. Roeke, Rel 19, Raalte; J. Slijkhuis, Koninginnelaan 95, Apeldoorn.

V.L. Peeters Jozef, Zandstraat 25, Begijnendijk B. Dedemsvaart. J. Westerik, Zwolseweg 146, Balkbrug.

Lochem. P. Rappel, Graaf Hendriklaan 5, Lochem. Utrecht. A. v. Voorst, Dierenriem 98, Bilthoven; W. C. Zwanikken, Oude Gracht 333, Utrecht; J. Bosson, Makassarstraat 115, Utrecht; H. Blikendaal, Kwartelstraat 62, Utrecht.

Zeist. H. Becx, W. Schmidtdaan 29, Zeist; B. F. Brink, v. Reenenweg 129, Zeist; Verdorst, Veerman Bergegeweg 43a, Zeist; J. Kramers, Nijenheim 10-07, Zeist.

In het januarinummer 1973 van „Die Biene“ maakt de „Imkermeister“ die de maandelijksse voorlichting verzorgt, de volgende merkwaa-dige, maar daarom niet minder juiste opmerkingen:

„Dezer dagen zullen wij in onze verenigingen weer functionarissen moeten kiezen. Ook hier liggen problemen. Vroeger heb ik er mij nog al eens aan geërgerd, dat nu net de weinige goede imkers bestuursfuncties bekleedden. Dat was niet alleen zo in de afdelingen maar ook in de grotere verbanden. Wat dat betreft ziet het er nu heel anders uit. Het is niet meer zo als vroeger, toen de groten in de organisaties de imkerij leidden.

Dat kunnen zij ook niet meer. Voor het werk in het bestuurlijke vlak moet men vakmensen hebben, juristen en invloedrijke mensen. De doorsnee imker heeft daarvoor ook geen tijd. Hij wil met zijn bijen op reis naar de drachtgebieden en niet met voorstellen en aktenassen vol papieren naar overheidsinstanties.”

Een waar woord wat wij gaarne aanbevelen in de aandacht van een ieder, die straks geroepen wordt mede te werken aan de verkiezing van bestuursfunctionarissen.

BOUWSTEENACTIE

Aan Bouwstenen	f 3.479,15
Aan Hoekstenen	" 1.740,—
Aan Obligaties	" 15.175,—
Aan Toezeggingen	" 750,—
Totaal	f 21.144,15

In het verslag van de Nationale Honingtentoonstelling in het januarinumnummer staat vermeld dat de bronzen medaille der vereniging werd toegekend aan de Hr. J. A. Brouwer uit Dieren. De medaille werd echter verdiend door diens zoon, de Hr. A. W. H. Brouwer eveneens te Dieren.

Ere wie ere toekomt.

ONZE NATIONALE HONINGTENTOONSTELLING IN VOLGENDE JAREN

Het is gebleken dat er voldoende belangstelling is voor onze Nat. Honingtentoonstelling om dit in de toekomst voort te zetten. De nieuwe rubriek Experimentele Vormgeving van Imkerijprodukten is goed aangeslagen. We moeten dit verder uit gaan bouwen en preciseren. Er was bijzonder veel werk van gemaakt zowel bij de tafelstukken als de etalagestukken. Misschien zou het aanbeveling verdienen als de makers op schrift stelden bij hun inzending wat zij met hun werkstuk beoogden, wat zij erin neergelegd hebben. Dat de jury het met deze rubriek bijzonder moeilijk had spreekt vanzelf. En voor het honinggebak en voor de honingkoek en deze nieuwe rubriek zou het wenselijk zijn volgend jaar weer een dame aan te trekken in de jury zoals ook vroeger het geval was. Wat het reglement zelf betreft geloven wij dat het nuttig ja noodzakelijk is dit op verschillende punten wat bij te schaven wat de deelname zeker zal vergroten. Overigens dachten wij ook dat het hoofdbestuur zich er ernstig over moet beraden bij zo'n goede accommodatie in ons Nieuwe Bijenhuis de Nat. Honingkeuring daar jaarlijks in begin november te laten plaatsvinden en daarbij dan tevens elk jaar een „open dag”, te houden. Wij hebben gemerkt dat de imkers dit bijzonder op prijs stellen, veel meer als eigenlijk de imkersdagen van de laatste jaren. Kortom er zijn nog vele mogelijkheden waar we later graag nog eens op terug komen.

C. Pater, Jzn.

UIT DE JAAGKIEPS

Jonge bevruchte moeren in mei?

De meeste imkers hebben begin mei, b.v. bij het maken van kunstzwermen, jonge pas bevruchte koninginnen nodig. Maar welke imker kan zo vroeg koninginnen telen, dat ze eind april of

begin mei aan de leg zijn? De oplossing zou zijn, dat er in warme landen goedkope Carnica-koninginnen werden geteeld, die dan begin mei als gebruikskoninginnen in Duitsland werden ingevoerd, lezen we in NWD juni 1972. We zouden met de pet moeten rondgaan om die teelt op poten te zetten en dan zouden jaarlijks tienduizenden en later honderdduizenden koninginnen worden besteld en in korte tijd zouden de kosten er weer uitkomen.

Honing is duurzaam

De ommuurde stad Paestum, ten zuiden van Napels, werd omstreeks 700 jaar vóór het begin onzer jaartelling door de Grieken gebouwd. Later namen de Romeinen de stad over, maar stof en het zand van de Middellandse Zee bedolven haar. Bij de bouw van een moderne snelweg kwam de stad weer aan het licht. Tussen de opgegraven huizen vond men een laag gebouwtje, zonder deuren of ramen. In dat gebouwtje vond men acht bronzen kruiken. Die kruiken waren tot de rand gevuld met zachte, gele honing, met alleen hier en daar een groen vlekje, veroorzaakt door de aanraking tussen honing en brons.

Men schat de ouderdom van deze honing op minstens 2500 jaar, zegt ABJ februari 1972, en deze vondst bewijst opnieuw dat honing niet aan bederf onderhevig is.

Koningin uit wandelen

Wanneer loopt de koningin de meeste kans, dat haar door toedoen van de imker iets overkomt? vraagt W. Weiske in Die Biene januari 1972. Wanneer schenkt de imker de minste aandacht aan haar, terwijl het juist nodig is het meest op haar te letten? In de nazomer en in de vroege herfst, luidt zijn antwoord.

Wij, mensen, gaan het meest uit wandelen als we niet aan het werk zijn en zo gaat het een koningin ook. In het actieve bijenseizoen bevindt ze zich in het broednest, maar in haar (broed)-vakantie heeft ze geen eigenlijke hofstaat meer, de voedsterbijen geven haar weinig voedersap en in die tijd gaat de koningin uit wandelen. Toen ik in het laatst van september de voerbak van een kast verwijderde, vond ik in die voerbak de koningin van het volk. Toen ik in de herfst het koninginnerooster uit een kast verwijderde, zag ik de koningin op het verwijderde rooster zitten. Ik had haar niet opgemerkt toen ik het rooster opzij zette. Ik zag haar pas, toen ik de kast alweer gesloten had en het rooster wilde opbergen.

Wees dus voorzichtig in de herfst: de koningin kan zich dan overal in de kast bevinden.

De lezer schrijft

Reactie op een reactie op een reactie.

Karnica's hebben naast de algemeen bekende eigenschap, dat ze niet steeklustig zijn, een andere minder bekende eigenschap: Ze hebben het vermogen zich in het voorjaar heel snel te ontwikkelen tot een groot volk, veel sneller dan het inheemse ras.

Zonder meer, een Karnica-volk reageert bijzonder snel op veranderende omstandigheden, ook in Nederland, waar praktisch alleen Karnica-koninginnen zijn, die op Schiermonnikoog bevrucht zijn. Karnica-koninginnen worden meestal bevrucht in teeltvolkjes.

Deze teeltvolkjes geven goede resultaten, als ze opgefokt worden tot grote volken. Teeltkoninginnen geven ook goede resultaten als ze ingevoerd worden in bestaande volken.

Dit gegeven vind ik tegenstrijdig met de stelling van de Heer Brouwer, die gelooft dat koninginnen vanuit produktievolken bevrucht moeten worden, om direct tot een grote produktie gedwongen te worden. Veel belangrijker als de eierlegkapaciteit, vind ik de kwaliteit van de gelegde eitjes. Deze kwaliteit van de gelegde eitjes wordt bepaald door de koningin en de dar. De kwaliteit van de koningin wordt bepaald door haar raseigenschappen en de omstandigheden, waaronder zij wordt uitgebroed. Deze omstandigheden zijn het gunstigst in een groot produktievolk, dat reddeloos moerloos gemaakt is. Verder refererend op het stuk van de Heer Brouwer wil ik het volgende opmerken:

Niet algemeen bekend is, dat 2 jaar geleden een beperkte mogelijkheid bestond, om volkjes van het bevruchtungsstation te kopen. Van deze mogelijkheid heb ik toen gebruik gemaakt.

Het toen in april gekochte volkje bezette 3 ramen, en groeide later uit tot dat grote volk in augustus.

Vergelijk de zomer van 1971 eens met die van 1972. Ik begrijp niet hoe de Heer Brouwer tot de konklusie durft te komen, dat de dochters van het gekochte volk het slechter doen.

Het bovenstaande slaat op meningsverschillen tussen mij en de Heer Brouwer. Ik vind meningsverschil moet er zijn om bij zo veel mogelijk leden tot een gezonde meningsvorming te kunnen komen.

Ik vind het echter blijk geven van onvoldoende geïnformeerd zijn, dat hij denkt dat Karnicatelers geld verdienen aan het telen van Karnica's. De prijs, die voor een bevruchte koningin gevraagd wordt staat in geen verhouding tot

de onkosten. Als zij alle kosten zouden berekenen, dan zou de verkoopprijs een stuk hoger moeten zijn. Zij verkopen deze koninginnen om een goed ras te propageren. Dit ras is niet steeklustig en ontwikkelt zich snel in het voorjaar.

Met dank aan de heer J. A. Brouwer voor zijn reactie,

'n jong broekje,
A. P. M. ter Beek.

Gaarne wil ik de Heer Brouwer ook een vraag stellen. Laat ik voorop stellen dat ik de methode Snelgrove nooit heb toegepast. Maar dergelijke dingen interesseren me wel altijd.

In het vorige novembernummer heb ik gelezen dat de Heer Brouwer deze methode heeft toegepast op de heide.

Werkt de Heer Brouwer met deze methode op raat- of slinger honing? Indien op raathoning wordt gewerkt, ligt er dan boven op de honingkamer dan ook een moerrooster?

(Dit in verband met het aangebrachte stuifmeel, vooral in het begin van de dracht?).

G. O. Ottens, Nunspeet.

Noot Redactie. De Heer Brouwer werkt op raathoning. Zie omslagfoto oktobernummer 1972 en het antwoord van de Heer Brouwer aan Mevr. Dijk-van Oosten in dit blad.

Antwoord op de brief van Mevrouw van Dijk-Oosten. (zie blz. 205 decembernummer 1972).

De door mij gevolgde werkwijze heb ik ontleend aan de „Fabrieksmethode” van de Heer de Haan te Assen beschreven in de Groentjes van maart-oktober en december 1955 en januari, februari en december 1956.

Van mijn erkentelijkheid voor deze publicaties wil ik gaarne getuigen. Geen methode van de vele die er zijn kan de titel opeisen van „de Beste” te zijn. Omstandigheden zoals drachtgebied, beschikbare tijd, doelstelling en persoonlijke instelling van de imker zijn bepalende factoren bij de keuze van een methode.

Bij mij sloeg de methode, de Haan aan, zij het dan ook, dat ik hem met een variatie naar eigen inzicht toepaste, hetgeen met elke methode mogelijk is.

De voorjaarsdracht wordt afgewacht met dubbele broedkamer, waarop moerrooster en honingkamer.

Na het slingeren wordt de kunstzwerm gemaakt door in de bovenste broedkamer rook te blazen.

Geef bijen en koningin even tijd om zich in de onderste broedkamer terug te trekken.

Bovenste broedkamer afnemen daarna de onderste. Nu de bovenste broedkamer op vrijgekomen bodemplank plaatsen. Vergewis u even dat er eitjes in deze broedkamer voorkomen. Koninginnerooster leggen. Honingkamer opzetten, Snelgrove bord leggen en hier bovenop de onderbak die nu dus bovenbak geworden is en verder ook zo zal heten. Nadat de vlieg-bijen uit het bovenvolk op de onderbak afgevlogen zijn, dit bovenvolk mondesmaat voeren en dit blijven doen tot er weer dracht is. Na 12 dagen (bij een koudeperiode 1-2 dagen later) horen we in de onderbak getuut. Volgende morgen doppen breken.

Na $\pm$ 14 dagen houden we contrôle op de leg van de jonge koningin. Op dit tijdstip kan de zomerdracht een aanvang genomen hebben, en stoppen we het voeren van het bovenvolk.

We kunnen nu het bovenvolk d.m.v. het Snelgrove bord af laten vliegen. Zelf pas ik deze afvliegmaatregel meer toe als veiligheidsklep tegen het zwermgevaar van dit bovenvolk dan dat ik er nu reeds een melkkoe van maak. Indien er geen dracht is, kan men ook een 3e broedbak opzetten of het volk ramen met broed ontnemen.

Na de zomerdracht of reeds eerder als er van dracht geen sprake meer is worden boven- en ondervolken gevoerd om de leg op peil te houden. Heeft uw bodem geen voerinrichting maar wel een redelijke vliegplank van 7 á 10 cm. breedte ondersteun deze dan zodanig, dat hij horizontaal komt te staan. Leg hier 2 latjes op van 8 á 10 mm. dikte en zet hier in schemerdonker uw voerpot met geperforeerd deksel op. Geen gevaar voor roverij.

Voor de heidedracht voorzien we de honingkamer van ramen met een strookje voorbouw en een klimraam in het midden. Kort voor onze heidereis zo mogelijk 2 dagen ervoor zoeken we in ons ondervolk 2 ramen op met eitjes en jonge larven. Als we trouw gevoerd hebben, zullen we die wel aantreffen. Aan beide buitenzijden van de broedbak hangen we nu zo'n raam.

Komen we een minder goed met broed gevuld raam tegen, hang dit dan in het midden dan wordt het nog wel volgelegd of wissel dit raam uit met een beter raam uit een reserve volk. Laat vooral nu het koninginnerooster achterwege anders zullen ze nog minder geneigd zijn de honingkamer in te trekken.

Dezelfde avond voeren we voor het laatst.

Bij de goede volken zal een flink aantal bijen buiten om het vlieggat en op de vliegplank kamperen.

Met een bloemenspuit maken we een kunstmatige nevel, waardoor ze naar binnen trekken en de kast gesloten kan worden om te reizen. De opstelling op de heide vindt wederom plaats met enige ruimte tussen de kasten. Van het bovenvolk wordt het vlieggat aan de voorzijde geopend. Bij het afvliegen voor de eerste maal krijgt dit bovenvolk een vlieggat opzij. Het voorvlieggat wordt gesloten, en het zich hieronder bevindende vlieggat niet althans niet direct geopend. Het ondervolk heeft n.l. een afkeer van deze tochtgaten boven in hun honingkamer. Zelfs bij goede dracht zullen ze in de directe omgeving hiervan geen honing opslaan.

Reeds na 5 á 10 minuten wachten, hebben we een goede drachtgraadmeter. Lopen thuiskomende bijen van het bovenvolk nu helemaal van boven in ganzepas naar de vliegopening van het beneden volk dan is er goede dracht. Bij een matige dracht lopen de thuiskomers al zoekend heen en weer tot er enkelen de hoek om dwalen en het zijvlieggat vinden en al stertselend de weg wijzen aan de volgenden. Als we dit zien, dienen we het voorvlieggat onder de plank te openen. Opmerkelijk is, dat aan het einde van de dracht de ondervolken praktisch geen broed meer hebben terwijl de bovenvolken nog broed hebben in 4 á 5 ramen. Bij thuiskomst worden de volken verenigd.

Zonder uitbreiding boven- en ondervolk samenvoegen. Uitbreiding van het aantal volken krijgt men door ondervolken zelfstandig in te winteren en de bovenvolken twee aan twee te verenigen. Indien nodig kan men in het volgend voorjaar alsnog een deel van deze volken gebruiken ter versterking van anderen.

Het is niet juist te veronderstellen dat men deze methode niet in een stal zou kunnen toepassen. Op de vragen van Mevrouw van Dijk het volgende. De methode wordt ook op de zomerdracht toegepast.

Het bovenvolk is in feite een veger, zij het dan dat zij het zich in deze bak bevindende broed meekrijgt. Zoals vermeld breek ik wel doppen. Roverij komt niet voor.

Er staan op de heide wel eens volken in de naaste omgeving van mijn standplaats die zwak zijn en toch ongemoeid worden gelaten.

Het afvliegen is gebonden aan de dracht. Mooi weer is niet steeds een maatstaf voor dracht, zeker niet bij oostenwind.

Zijn afgevlogen bijen eenmaal geaccepteerd dan blijft dat zo en spelen weersomstandigheden geen rol meer. De vermeende voerbak is een voerrand waarin gemonteerd is een dekplank

Doet u tijdig uw bestelling voor de voorjaarsdracht?

met bijenruimte tevens dienst doend als reisraam en voorzien van een voeropening, waarop een voerbak van 1,5 ltr geplaatst wordt.

Er wordt op de heide niet gevoerd alhoewel ik het in slechte heidejaren wel eens overwogen heb. Hoofdvolkten worden alleen gevoerd zodra de hoop op zomerdracht vervlogen is, kort voor de heidedracht en voorts vanaf half september gedurende ± 3 weken. Hulpvolken (bovenvolken) voer ik zo spoedig mogelijk na hun huisvesting, echter nadat de vliegbijen afgevlogen zijn.

De Heer de Haan achtte in Groentje maart 1955 zijn methode minder geschikt voor het winnen van raathoning, i.v.m. het opslaan van stuifmeel in de honingkamer.

Mijn ervaring is, dat er wel eens enkele cellen (hoogstens 5 á 6) met stuifmeel worden gevuld in één van de buitenste honingramen die toch maar een stukje raat in het midden bevatten waarvan de cellen maar voor $\frac{1}{4}$ tot de helft met honing zijn gevuld en toch niet als raathoning gebruikt worden. Vermoedelijk werken de rooster die de Heer de Haan ook op de heide nog gebruikt zo remmend op het verkeer van bijen, die door de honingkamer binnenkomen, dat ze zich boven het rooster van meegebracht stuifmeel ontdoen.

Opmerkingen. Het laten afvliegen van een volk op een ander gelijkwaardig volk geeft dubbele vliegkracht maar een nog grotere mate van voorraadvorming. Immers er zijn niet twee doch er is slechts 1 broednest te verzorgen.

Het klaarmaken van de volken zo kort mogelijk voor het reizen naar de heide gebeurt om de volgende reden. De bijen bergen in dit aflopende seizoen hun honing bij voorkeur op in het broednest en in de kantramen van de onderbak. Door onze ingreep wordt hun de gelegenheid hiertoe in de navolgende $2\frac{1}{2}$ week ontnomen en worden ze bij enige dracht van betekenis gedwongen naar boven te gaan. Mede om deze zelfde reden en om verzekerd te zijn van een zo lang mogelijk volgehouden leg, tot zo kort als mogelijk is voor de heidedracht, gaan we niet volgens de kalender op reis.

Ook gaan we niet als de eerste aarzelende bloei daar is, maar pas dan als de heide goed begint los te komen.

De leg wordt op de heide spoedig sterk ingekrompen en ik schat dat wanneer er geen dracht van betekenis is, er per dag door het uitlopen van broed, welke cellen grotendeels niet meer belegd worden, wel zoveel ruimte in het broednest vrijkomt, dat er $\pm \frac{3}{4}$ kg. honing in opgeslagen zou kunnen worden.

Als het wachten op dracht dus een week duurt, zijn de kansen voor onze honingkamer wel erg klein geworden. Overigens wel of geen dracht de heide kost veel vliegbijen, die ik dan toch maar liever op de dracht verspeel dan voor de dracht. Over het Snelgrove bord het volgende: Ik heb borden gezien en nagemaakt die werken met zinken schuifjes waarbij het mogelijk zoek raken van houten wigjes wordt voorkomen. Op de plaatsen van de vliegopening wordt nu een stukje uit het bord zelf gezaagd. De boven- en onderlatten van het bord blijven intact, doch worden op de plaats van de vlieggaten iets verdund zodat men het zink tussen bord en latten kan schuiven. Dit zinken plaatje heeft een omgezette kant van ± 10 mm, die het gat afsluit en tevens de mogelijkheid biedt, door er een mes achter te steken, het schuifje uit te trekken

en te wisselen. Ik ben voornemens de latten naar één zijde iets verder te verdunnen zodat het zink ook zijdelings verschoven kan worden. Als nu een klein stukje van de omgezette kant afgeknipt wordt kunnen we de vliegopening naar believen instellen.

Degenen die deze kasten te onhandelbaar en zwaar vinden, kunnen met deze kasten in 2 delen reizen, deel 1 ondervolk, broedkamer, de dekplank en dak, deel 2 Snelgrovebord en bovenvolk. Ze worden nu opgesteld zo dicht mogelijk naast elkaar. Als we de eerste maal laten afvliegen verwijderen we dak en dekplank van het z.g. ondervolk en plaatsen nu het andere volk hier bovenop.

Laat uw bijen in drachtloze zomerperioden niet in de steek. **Voer ze** en ze zullen u ook niet in de steek laten.

J. A. Brouwer.

Afdelingsnieuws

AFD. GOOILAND

De Afdeling Gooiland organiseert een cursus voor beginners, welke aanvangt op 16 februari a.s. De cursusleidster is Mevrouw M. Walraven te Bunnik. Zij die willen deelnemen kunnen zich opgeven bij Mej. S. de Birk, Oosterengweg 306, (tel. 02150-53327) secr. van de Schanscommissie.

De vorm is geïnspireerd op de 6-hoekjes bijencel, ook de ramen zijn daarmee in overeenstemming. Op een zonnige middag had de overdracht aan de Museum Stichting plaats, waarbij toepasselijk mede werd geschonken.

Alle voorwerpen, betrekking hebbende op de Imkerij staan daar nu overzichtelijk opgesteld. We hopen, dat bij alle museum bezoekers belangstelling gevoeld zal worden voor de bijenteelt.

F. van de Velde.

De Afdeling Enschede geeft dit jaar weer een cursus Bijenteelt voor beginners.

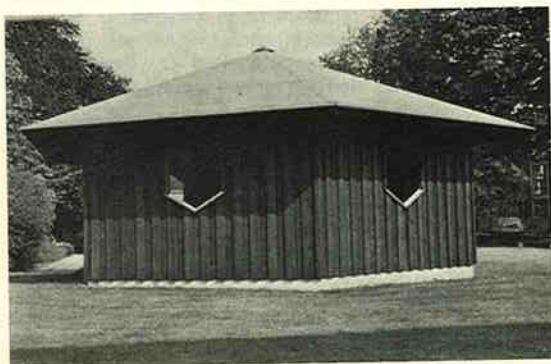
Inlichtingen bij Mevrouw F. v. d. Velde, Thorbeckelaan 3, telefoon 17392.

AFD. ENSCHEDE

De stad Enschede is in het gelukkige bezit van een Natuur Historisch Museum. Onze afdeling van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt, is daar kind aan huis mag ik wel zeggen. Vele vergaderingen, filmvoorstellingen, de cursussen Bijenteelt voor beginners en voor gevorderden, dat alles speelt zich af tussen de muren van dit museum.

In het jaar 1972 werd het 50 jarig bestaan gevierd met een hele serie tentoonstellingen waaronder ook één geheel gewijd aan de bijen.

Daar het museum ook vele gebruiksvorwerpen uit de oude Imkerij herbergt, die wegens ruimte gebrek nogal verspreid stonden, werd ter gelegenheid van dit Jubileum een Bijenpaviljoen gebouwd in de tuin.

AFD. BUNNIK-HOUTEN e.o.:

REIZEN NAAR HET FRUIT VIA AFD. BUNNIK e.o.

De voorbereidingen voor het reizen naar het fruit zijn in volle gang. Overleg om tot een verhoogde prijs van de bestuivingsgelden te komen is in voorbereiding. Meerdere mededelingen over de nieuwe prijs, de wijze van opgave voor afdelingen en imkers in het volgend nummer. Medio maart zal de afd. Bunnik-Houten een voorlichtingsavond houden voor die imkers die naar het fruit willen reizen. Ruime aandacht zal dan tevens geschonken worden aan het probleem van giftige bestrijdingsmiddelen voor de bijen. Ook deze datum in het volgend nummer.

Afgesloten cursussen

In december j.l. vonden de eindlessen plaats van de cursus Bijenteelt voor beginners bijenteelt voor gevorderden in Bunnik en Houten. Ook de cursus Teelt van Klein Fruit is afgesloten waarbij aan 14 cursisten waaronder 3 dames, het diploma kon worden uitgereikt. De cursus Korfvlechten te Werkhoven werd op 29 december in de Stichtse Fruittuin met een keuring van de werkstukken en de vertoning van een milieu en een natuurfilm besloten.

Nieuwe cursussen

Inmiddels draait de cursus Bijenteelt voor gevorderden op volle toeren in het Centrum voor Tuinbouw-onderwijs te Utrecht. Samen met de afd. Loenen a.d. Vecht is deze cursus opgezet.

Twee beginnerscursussen gaan van start medio febr. a.s. een cursus in Bunnik-Houten en een in Utrecht.

Ook de cursus Teelt van Klein Fruit (aardbeien, frambozen, bramen, rode-zwarte-witte- en kruisbessen) gaat na midden februari weer draaien. Voor deze cursus kunnen nog enige cursisten ingeschreven worden. De lesavonden zijn op donderdag. Een korfvlechtcurcus is eveneens weer in voorbereiding en zal medio september aanvangen. Men kan zich aanmelden voor bovengenoemde cursussen Achterdijk 22, Bunnik, tel. 03405-1305.

Andere activiteiten

Met veel succes werd deelgenomen aan de Floralia-tentoonstelling te Odijk en een streekexpositie over milieubeheer.

Plannen voor een excursie en praatavond zijn in voorbereiding. Verder de bijenstallenwedstrijd en grootse plannen voor de viering van het 25-jarig bestaan der afd. Bunnik-Houten. C.P.

VERSLAG VAN DE 19 DEC. GEHOUDEN JUBILEUM- VIERING AFD. DEDEMSVAART N.S. NIEUWLEUSEN

Onder grote belangstelling werd op 19 december in café Huisman het 60-jarig jubileum van de afd. gevierd. Twee leden van de afd. n.l. de heren K. Kreuleman en H. Hoes vierden tegelijk hun 55-jarig jubileum en werden op grootse wijze gehuldigd.

Behalve een groot aantal leden met hun dames waren ook het gemeentebestuur en het hoofdbestuur vertegenwoordigd. Ook enige goede bekenden van de afd. hadden gehoor aan onze uitnodiging gegeven n.l. de heer en mevrouw van Aarst uit Wageningen, Ir. Pettinga en de heer Gassenaar uit Zwolle. Ook waren er enige afgevaardigden van de afd. de Wijk en Mepel.

Voorzitter H. Troost heette allen hartelijk welkom waarna hij de beide jubilarissen feliciteerde. Namens de afd. werd door hem aan de heer Kreuleman een nieuwe bijenkorf (bisschopsmuts) en aan de heer Hoes een nieuwe spaarkast aangeboden. Namens het gemeentebestuur sprak burgemeester E. H. Mulder, hij wenste de vereniging van harte geluk met haar jubileum, ook feliciteerde hij de beide jubilarissen en overhandigde hun een gemeentevlag op standaard in miniatuur. Het H.B. lid de heer H. A. Habers noemde het een uniek verschijnsel dat twee leden hun vereniging zo lang trouw waren gebleven.

Hij betreunde het dat de hem toegezegde legpenning en de insignes niet tijdig waren overgestuurd maar hij beloofde ze bij een volgende gelegenheid te overhandigen. Daarna gaf hij nog een beknopt overzicht van de opening van het nieuwe bijenhuis en van de voorbereiding die aan dit grote gebeuren vooraf was gegaan.

Om de kosten van deze nogal kostbare opgezette avond enigszins te ondervangen werd in de pauze een verloting gehouden, waarvan alle artikelen, er was veel eigen werk bij, gratis door de leden waren ingebracht.

Als laatste spreker bracht de heer van Aarst mede namens zijn vrouw hun gelukwensen over, hij herinnerde eraan dat toen hij nog in Nieuwleusen woonde lid van deze afd. was. Hij stelde de taak vasthoudendheid van de beide jubilarissen ten voorbeeld aan de jongere generatie. Vervolgens hield hij een causerie over het bijenhouden in Nieuw-Zeeland waar hij en zijn vrouw vorig jaar hun vakantie hadden doorgebracht. Zijn boeiend betoog werd verlevendigd door prachtige door hem zelf vervaardigde kleurendia's, die in hoofdzaak handelen over de bijenwereld. Als dank voor het gebodene werd hem door de voorz. een miniatuur bijenkorf en zijn vrouw een bloemstukje aangeboden.

Mede namens zijn collega dankte de heer Kreuleman

tenslotte voor de mooie cadeaux en voor de huldiging die hun ten deel was gevallen.

G. H. Klundert,
Nieuwleusen.

DE O.N.E.T.O. 1972

De 19e nationale tentoonstelling, gehouden in de Diekmanhal te Enschede behoort weer tot het verleden. Met haar 3500 tentoongestelde dieren, zoals konijnen, cavia's, hoenders, duiven, siereenden, kanaries, parkieten enz. trok zij $\pm$ 7000 bezoekers.

Ook de afdeling Enschede van onze bijenvereniging was met een stand aanwezig. Vele flacons met honing gingen in andere handen over, alsmede zelfgemaakte kaarsen van verschillend gekleurde kunstraat en grootte, sierpotten, enz.

Ook de levende expositie was aanwezig n.l. een observatiekast met een bijenvolk. Hiervoor was veel belangstelling. Op aanschouwelijke wijze konden de vele vragen, die bij de bezoekers opkwamen worden beantwoord over het voor velen onbekende en verborgen leven der bijen.

Ter completering was een korfvlechter bezig, die behalve korven ook sierlijke ronde matjes voor wand- en tafelfersiering vlocht, die met verschillende droogbloemen konden worden opgevuld.

Als propaganda werden enkele blaadjes uitgereikt. Vooral het boekje „Bijenhouden“ bevatte zeer veel wetenswaardigheden voor de beginnende over de bijen en een aanbeveling een cursus voor beginners te volgen waarvoor 8 personen hun instemming betuigden. Op het achter omslag is een lijst afgedrukt van de secretarissen van afdelingen in Overijssel-Oost voor het geven van inlichtingen. We kunnen dus terug zien op een zeer rijke en leerzame tentoonstelling.

J. G. Lansink,
Enschede.

AFD. HEERDE

Bovengenoemde afdeling heeft op 21 november j.l. een film en propaganda avond gehouden.

Spreker was de heer Termul uit Warnsveld, leraar cursus bijenteelt. Vertoond werd de Russische film „Het zonnevolk“ en na de pauze een natuurfilm over de „Hoge Veluwe“.

De belangstelling was zeer groot. De afdelingen Epe en Wezep waren ook vertegenwoordigd.

Naar aanleiding van deze avond komt er waarschijnlijk weer een cursus voor beginners, terwijl de cursus voor gevorderden begin 1973 van start gaat.

AFD. SOEST

Op 12 januari j.l. hield de afd. Soest haar jaarvergadering. De voorzitter opende met een ieder een goed bijenjaar toe te wensen en hij vervolgde met een kort overzicht over de reizen van het afgelopen jaar, waarbij vooral de fruitreis was tegengevallen. Dit hoofdzakelijk door de raadselachtige bespuiting die had plaatsgevonden en waarbij niemand scheen te weten wie, wat nu eigenlijk bespoten had. De drachten waren het hele jaar door minimaal geweest, hoewel er enkele uitzonderingen waren, n.l. in Amersfoort de linde en in Blaricum de linde en heide. In onze eigen gemeente is het afgelopen jaar overigens in belangrijke mate minder gespoten dan de jaren daarvoor. Iets was ons bepaald hoopgevend stemt. Ook de aanplant van de plantsoendienst van o.m. 5000 krokusbollen per jaar is een groot pluspunt.

De Heer A. J. v. Breukelen, die op de kop af 10 jaar onze voorzitter was, trad af. In zijn plaats werd met absolute meerderheid van stemmen gekozen de Heer S. G. Nieuwenhuizen, Achterom 3, te Blaricum post

Laren. Ons bestuurslid de Heer Dijkstra bedankte de scheidende voorzitter voor het vele werk dat hij altijd verricht had, en waarbij het reizen steeds een grote plaats had ingenomen. Dat hij beslist geen zinkend schip verliet bleek wel dat de afd. in 1963 34 leden telde en inmiddels gegroeid is naar 79. Als blijk van waardering ontving de Heer van Breukelen een boekenbon.

Verder werd voorgesteld naast de jaarlijkse zonnewedstrijd in samenwerking met de tuinbouwvereniging een tuinkeuring te organiseren, waarbij de deelnemers die van hun tuin een bijenweide maken een extra prijs van onze afdeling krijgen.

Ook wordt er dit jaar een beginnerscursus gehouden. Als achtergrond wil het bestuur hierbij het boekje Bijenhouden met succes van Van Gool verplicht stellen. De kosten hiervan werden bij voorbaat reeds teruggewonnen door een verloting van enkele aantrekkelijke prijzen waaronder een fraaie korf.

ONZE IMKERSAGENDA

23 maart 1973. Imkersavond van de Groep Graafschap-Liemers bij de Erve Kots te Lievelede.

IN MEMORIAM

Op 13 januari overleed ons aller vriend

HARM PERTON

op de leeftijd van 80 jaar.

Wij zullen deze vriend en imker in hart en nieren slechts node missen.

Afdeling Havelte.

Op 8 januari 1973 ging van ons heen de Heer

H. R. VAN KAMMEN

in de ouderdom van bijna 78 jaar.

Gedurende meer dan 40 jaar was hij bestuurslid van onze afdeling. De laatste jaren als ere-lid en drager der gouden medaille. Tevens was hij Koninklijk onderscheiden met de medaille in zilver voor zijn verdiensten op velerlei gebied. Dat hij 4½ jaar geleden wegens ziekte afscheid moest nemen van zijn bijen was voor hem een zeer zware opgave.

Moge het een troost zijn voor zijn familie dat hij thans in vrede rust en dat zijn bijenvrienden hem niet zullen vergeten.

Afdeling de Wouden.

Op 2 januari 1973 overleed onverwacht de Heer

L. HOF

op de leeftijd van 66 jaar.

Sinds mei 1965 was de Heer Hof voorzitter van onze afdeling.

Wij gedenken hem in dankbare erkentelijkheid.

Bestuur afdeling

Beetsterzwaag en Omstreken.

Op 27 november overleed één van onze oudste leden

Jc. GROEN

op de leeftijd van 69 jaar.

Hij ruste in vrede.

Afdeling Noord Oost polder.

Op 9 december 1972 overleed onverwacht

GERRIT JAN DIETERS

Jarenlang was hij lid en nu voorzitter van onze afdeling, en als zodanig zal hij in onze herinnering blijven voortleven. Een goed en belangstellend imkervriend ging van ons heen.

Afdeling Hardenberg.

Op 27-12-1972 ging van ons heen

WILLEM TIMMER

in de leeftijd van 80 jaar.

Deze steunpilaar van onze afdeling nam het secretariaat gedurende 30 jaar waar.

Wij missen hem erg.

Afdeling Nunspeet.

Op 29 december 1972 overleed in „Verenigde Ziekenhuizen“ te Zutphen op 78 jarige leeftijd, ons medelid en van de oprichting af bestuurslid de Heer

GERRIT JAN RONK

Wij verliezen in hem een goede vriend en imker van de oude garde, die het leven ook van de humoristische kant wist te bekijken.

Bestuur en leden van

Afdeling Vierakker-Wichmond.

De afdeling West-Friesland geeft hierbij kennis van het overlijden van haar oud-voorzitter en erelid

M. BOELIS

in de leeftijd van 77 jaar.

Onze afdeling mist in hem een stuwende kracht, die met zijn jarenlange ervaring veel voor de bijenteelt in onze omgeving gedaan heeft.

W. Sterk,

Secretaris.

Op 17 december 1972 overleed in de leeftijd van 78 jaar ons lid de heer

JAN WILLEM HENZEN

Hij was een trouw lid, die jaren lang de gereedschappen van de afdeling beheerde.

Op 26 december 1972 overleed in de leeftijd van 74 jaar ons lid de heer

HENDRIK VAN DE POEL

Hij was een trouw lid die steeds bereid was zijn medemens te helpen.

Wij zullen hun nagedachtenis in hoge ere houden.

Bestuur en leden
Afdeling Ede.

Voor alles op het gebied der MODERNE BIJENTEELT slaagt u bij ons beter. Wij kunnen alles wat u nodig heeft leveren van alleen de beste fabrikaten. Bovendien noteren wij voor u de laagste prijzen. Vraagt onze uitgebreide prijslijst even aan die wij u gaarne toezenden. Vraag ons ook eens om een monstertje kunststraat.

BIJENSTAND H. T. VAN DAM & ZONEN

Jubbega Friesland — Telefoon 05165-382

H.H. IMKERS

Zend vanaf heden al uw

RUWE RAATWAS

rechtstreeks of in verenigingsverband naar . . .

HONINGZEMERIJ

W. van 't LAND

Telefoon 2607 Barneveld

Desgewenst KUNSTRAAT terug.

U zult zien, wij betalen de hoogste prijs.

ONZE KERSTPUZZEL

We dachten dat de puzzel, gezien de vele meermalen voorkomende letters niet zo moeilijk was! Er kwamen echter maar ongeveer 120 goede oplossingen binnen.

De gevraagde woorden waren:

A + B. darrenverzamelplaatsen; C. prijsbederf; D. organisatie; E. uitlaatbord; F. hongerzwerm; G. inwin-tering; H + I. koninginnteeltkastjes; J. zuiverheid; K. enkelwandig en L. voorzwermen.

De daaruit gevormde uitspraak luidde: De kroon op vijfenzeventig jaren verenigingswerk. Het nieuwe ge- bouw samengaan met een modern handelsbeleid.

De door het lot aangewezen prijswinnaars zijn de HH. N.C. v. d. Berg, Zandgat 1 Laren (N.H.); P. F. Bult- huis, Wilhelminalaan 40 Bedum (Gr.); F. W. van De- venter, Archimedesstraat 84, den Haag; A. B. L. van de Graaff, Alb. Cuyplaan 13 Bilthoven; W. de Groot, Kerkstraat 160 Putten (Gld.); H. F. van der Hoek, Rust- hoflaan 23 Rotterdam 11; Mevr. E. M. van der Laag, Enkweg 19 Arnhem; HH. G. O. Ottens, Ds. Martinus- laan 12 Nunspeet; H. Rozema, Venneweg 22, Veeler- veen en J. C. Sparreboom, Wibautstraat 15 Meppel. Alle deelnemers hartelijk dank en de prijswinnaars van harte proficiat. De Redactie.

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden f 2,50 elke 4 woorden meer f 0,50. Bij vooruitbetaling te voldoen op gironummer 84 68 01 van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt te Wageningen. Inzendtermijn vóór de 10e van de maand.

TE KOOP GEVRAAGD: Bijenvolken zowel korven als kasten. Ruwe en zuivere Bijenwas gebruikte Simplex- en Spaarkasten. Honing-, waspersen en slingers enz. enz. Alles aan huis afgehaald tegen contante betaling. Honing en Waszemerij „De Bijenkorf” Eemnes. Telefoon 02153-6704.

TE KOOP: Simplexkasten dubbelwandig, in prima staat, met broed en honingkamer, dak met zwaar zink, keurig geschilderd groen met witte banden, dus kant en klaar, een sieraad op uw bijenstal f 52,50.

Spaarkasten: met dubbele broedkamer of broed- en honing- kamer geheel groen geschilderd of groen met witte banden f 55,—.

Ronde korven: nieuw f 23,50, gebruikte in prima staat f 16,—. Honingslinders, Bijenkap of sluier, Dathepijpen, Honingzeven, Ontzegelmessen en verder alles wat voor en bij een bij nodig is.

Bijenpark Brulleman, sinds 1896, Zandpad 42a, Breukelen. Telefoon 03462-1303. Van ouds bekend.

TE KOOP: Antieke wasvormen en emmers, van rood koper. Drentse boerenkastjes en Strokastjes, Weegschaal met geel- koperen gewichten. Alles in zeer goede staat.

Bijenpark Brulleman, sinds 1896, Zandpad 42a, Breukelen. Telefoon 03462-1303. Van ouds bekend.

TE KOOP: Bijenvolken in korven en kasten of op zesramen, sterke gezonde volken.

Bijenpark Brulleman, Breukelen.

Telefoon 03462-1303, Zandpad 42a. Van ouds bekend.

GEVRAAGD: Bijen in korven en kasten, complete bijen parken en standen, slingers, korven gebruikt of nieuw, kasten, koninginroosters, bisschopsmutsen en verder alles wat u verkopen wilt. Wij halen het bij u aan huis af, en betalen contant. Meer dan 75 jaar doen wij dit reeds.

Bijenpark Brulleman, Breukelen. Telefoon 03462-1303.

AANGEBODEN: Bevolkte Bijenkasten.

B. C. Jongejans, Burg. Prinslaan 45, Ede.

Telefoon 08380-11303.

GEVRAAGD: Handboek der moderne bijenteelt door Johan W. Schotman. Paul Stuyckens, Elsleuken 23, 3240 Langdorp, België. Telefoon 016-57158. Verzendkosten vergoed.

TE KOOP GEVRAAGD: 3-raams observatiekast.

J. G. Petersen, Lieve de Keylaan 99, Hilversum.

Telefoon 02150-54832.

TE KOOP GEVRAAGD: „Alte Graphik und Imkereij” door Lud- wig Armbruster. Atze Dijkstra, Kampingerhof 6, Oosterwolde Friesland 9526. Telefoon 05160-2439.

GEVRAAGD: Oude bijenboeken, oude prijscouranten, maand- schriften (1937 en voor 1921), oude bijenteeltgereedschappen.

Atze Dijkstra, Kampingerhof 6, Oosterwolde Friesland 9526.

Telefoon 05160-2439.

GEVRAAGD: Oude bijenprenten, Bijenteeltpostzegels, Oude honingetiketten, Bijenknopen, Medailles, Bijenantiëken enz.

Atze Dijkstra, Kampingerhof 6, Oosterwolde Friesland 9526.

Telefoon 05160-2439.

IK VERTOON de eigengemaakte diaserie: „Het verhaal van de honingbij”, „De Alpen”, „Israël”.

Atze Dijkstra, Kampingerhof 6, Oosterwolde Friesland 9526.

Telefoon 05160-2439.

TE KOOP GEVRAAGD: Maandschrift voor de Bijenteelt.

1949 no. 12, 1951 no. 11, 1952 no. 10, 1964 no. 1-2-3 of ruiten voor incompleet 1946, 1948, 1950, 1951, totaal of 2 jaargangen compleet naar keus, 1937, 1946, 1947, 1969, 1970.

H. Meerte, Kerkstraat 129, Hoogkerk.

GEVRAAGD: van ons maandblad 1956 nr. 1 en 1958 nr. 9.

Tegen goede betaling of in ruil.

P. van Zonneveld, van Baerlestraat 8, Leiden.

TE KOOP: Wegens overlijden de gehele bijenstand, met stal en kasten, waarvan vier goed bevolkte kasten.

Adres Concordialaan 19, Ede. Gld. Tel. 08380-10625.

85000 etiketten met neutrale opdruk met cliché's tegen spot- prijs. Dhr. v. d. Pol, Zwanenhof, Langezwaag. Telefoon 05133-1741.